

Vida Olotina

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

Comprat a J. E. en 193

A dark, high-contrast photograph showing the profile of a person's head and shoulders. The image is grainy and lacks fine detail due to the high contrast. It is enclosed within a decorative border consisting of a grid of small squares.

ANY I ————— NÚM. 5

OLOT, 16 DE MAIG DE 1915

L'ANTIGA I ACREDITADA
"LECHERIA SUIZA"

DE LA CASA ARAU

establerta en la Plassa d'Alfons XII, s'ha trasladat al carrer de Sant Roc,
número 1. (Avants Casa Diumenge).

ESTABLIMENT TIPOGRÁFIC

DE

PERE ALZAMORA

Estampacions artístiques

Autolopies i tricomies

Treballs polícroms i de gran luxe

Prospectes, Programes, circulars i demés treballs senzills

Documents comercials, Obres, Revistes, Periódics, Cartells i tota mena
de impressions

Llibreria i objectes d'Escriptori de alta novetat

Gran assortit en Targetes Postals per a tots els gustos

Fábrica de Capses i Plantilles de cartró de totes classes

REPRESETANT EN OLOT DE LES MÁQUINES
EL CRNÓMETRO DE LAS MÁQUINAS DE ESCRIBIR

Olivillers, 16. -- Bellaire, 23-27 -- Alfons, V, 12-14. OLOT Teléfon, 22

Vida Olotina

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

(1.er i 3.er diumenges de cada mes)

Any I

OLOT, 16 de Maig de 1915

Núm. 5

Preus de subscripció

Olot, any.	2'50 ptes.
Fora, "	3'00 "
Olot, els 19 números de 1915	2'00 "
Fora, " " " " "	2'40 "
Número solt 10 céntims	
Anuncis, segons tarifa.	Pagos a la bestreta.

Direcció i Administració:

Carrer de Clivillers, núm. 16, on se dirgirà

tota la correspondència.

No 's retornen els originals

Per el Temple de la Sagrada Familia

El Temple de la Sagrada Familia constitueix un dels recorts més vius i plaents de nostra infantesa, car evoca la remembrança d'aquelles hermoses tardes dominicals barcelonines que amb nostres pares passavem al redós de les obres del famós Temple, comptant pedra per pedra la lenta crescuda de les gràcils columnes de la Cripta.

Totes les etapes de la primera època de construcció del Temple foren presenciades per nosaltres, mercès a la especialíssima devoció que nostra santa mare consagrava a la Sagrada Familia i a son Temple i a la amistosa coneixensa que la unia amb el fundador de la gegantina obra, el benemérit D. Josep M.ª Rocabella.

Conservem perfecta memoria de l'ocasió en que dit senyor al anunciar a nostra bona mare el naixement de son net, al que havia sigut padrí li deia:—L'hi he posat el nom de Josep Maria perquè, aixís com un Josep Maria ha comensat el Temple, un altre Josep Maria el pugui acabar.—Aquell infant era D. Josep M.ª de Dalmasas, membre de l'actual Junta del Temple.

En totes les hores crítiques de nostra vida, en les que un hom sent necessitat de invocar excepcional auxili del Cel, hem anat a postrar-nos davant l'imatge de St. Josep que's venera en l'altar major de la Cripta i sempre hem trovat inefable conçol i esperança en el bellíssim esguard de la Santa Imatge i mai ens ha mancat son oportú i consegüent auxili.

*
**

Amb els antecedents intimament personals que acabem de indicar, és natural la entusiasta acullida amb que rebèrem l'encàrrec d'ajudar a la forta creuada que s'está portant a terme per a lograr que les obres del excels Temple, gloria

i orgull de Catalunya, puguin continuar normalment fins a quedar completament acabada la grandiosa construcció.

Nosaltres els catalanistes estem principalment interessats en aquesta obra que vá dedicada al culte de la Sagrada Familia, protectora de les llars catalanes, que és on s'ha conservat la raça i on es forgen els nous rebrots de la nostra nicaça.

Hi estem també interessats perquè el famós Temple és la obra mestra del genial arquitecte Don Antoni Gaudí, una de les glories més esplendentes del Renaixement de nostre Art nacional.

Diuen els encarregats de la construcció del Temple que amb *quinze mil pessetes mensuals* pot quedar llesta la obra dintre 40 anys. ¿I serà tant pobra Catalunya que no pugui donar aquestes pessetes?

L'ideal seria que no amb 40 anys, sino en els menys possibles que permetin la complexitat de la construcció, s'anés resoltament a reunir el capital suficient per a impulsar la obra a fi de que en vida del eminent Gaudí quedi acabat lo més principal d'ella, perquè se li pugui donar al apostólic arquitecte l'inefable satisfacció de veure inaugurat el culte en el Temple que ha brollat de sa genial inspiració.

En aquesta empresa se demana avui la cooperació de la Ciutat olotina. Es de esperar que la Ciutat respondrà digna i generosament en justificació de la fama que té de cristiana i devota de la Sagrada Familia, en harmonía amb la devoció a l'Art que aquí's respira i d'acord amb l'amor a Catalunya que tots devem provar sempre que es tracti de la glorificació de la Patria.

RAFEL MUNTANER.

El Temple de la Sagrada Familia de Barcelona

En el Temple de la Sagrada Família hi trovem la orientació arquitectònica moderna més interessant que ceneixem; ell se presenta amb formes pròpies distintes de les originades segons receptes i per tan no adoleixent de regust arqueològic.

Aquestes formes noves i vives que contemplen nostres ulls davant d'aqueixa meravella, no són per això deslligades de tradició sinó que són resultat d'una evolució ferma i potent del art de construir basiliques, extés per tot el Mediterrani.

¿Com s'han originat aquestes formes? jo crec que senzillament: seguint un acertat programa amb els moderns medis constructius i artístics més perfectes.

..

El programa del constructor d'una basilica és avui com era en els primers segles de la nostra èra: resoldre les necessitats litúrgiques que és a lo que està destinat un temple, a la vegada que homenatjar al Senyor. Aquest programa de trascendental permanència dins les variacions de temps i llocs, nosaltres l'hem trovat llastimosament descuidat, però no ho està en el Temple de la Sagrada Família, ja que son plan respón a les necessitats més exigents de la litúrgia cristiana.

La puresa litúrgica que s'observa en detalls de la cripta—que actualment serveix per al culte—se respirarà en el conjunt del plan. Aquets detalls que són escrupulosament cuidats donen lloc a que poguem presumir amb quina magnificència se referà per als homes el degut respecte al seu Deu en aquest Temple Expiatori. Entrant a la cripta clarament se veu: que'ls altars són sols taules senzilles que contenen l'ara com les primitives romàniques i on el Crist presideix i domina amb proporcions i disposició els ornaments litúrgics necessaris per al Sant Sacrifici; els ciris estan posats apropòsit per il·luminar la taula.

El Sacrari està isolat sens servir per aguantar les sacres, la Via-crucis és feta amb grans creus que 's lo essencial i essent aquestes creus clavades a la paret... Aixís podriem seguir una inacabable llista que fan de la cripta una cosa resolta fins en el més petit detall.

Aquest plan litúrgic és en el conjunt del temple una cosa més sorprenent, si bé més difícil de fer-se'n càrrec per no ser encara el total de aquest realitat. La necessitat litúrgica cristiana

a que d'un modo especial s'atendrà en aquest temple, serà la de permetre l'intervenció de grans multituds en les seves festes; d'aquí que per contenir-les aquesta casa del Senyor serà molt gran. Aquesta intervenció de les multituds dins el temple, fou una característica ja en els primers segles de l'Església, en contraposició a lo que passava en les religions paganes que tenien restringits els drets de penetrar dins els seus temples aquella característica sembla haber-nos-la fet oblidar el fet de la multiplicitat de petites esglésies privades dins la gran ciutat.

Veure les festes que se celebrin en aquest temple produirà un goig indescriptible. No fa gaires dies tots els pàrrocs de Barcelona hi feren una festa en l'explanada, allí on han de nàixer els pilars que sostindrán les voltes: els chors de nens i nenes de les distintes parroquies foren col·locats tal com els correspondrà el dia que'l temple sigui cobert, i'l conjunt dels cants unificats del poble i els sacerdots, els exquisits colors dels ornaments, el perfúm d' incens que omplenava l'aire, daba la tónica de aquestes festes plenes de gloria i de poesia pròpies del culte cristià.

Ara figureu-vos el dia que vegem o que vegin els nostres fills aquestes grans cerimònies dins el gran temple, de forma apropòsit per elles: ix del temple una processó i a ell queda relacionada constantment per el cant, que seguirà als armònics sons de percució i vibració que surten respectivament de les campanes tubulars de la porta del Naixement i de la potent orga distribuïda en els campanars de la porta de la Mort. Entrada la processó al temple tothom troba lloc apropòsit—les dones al gineceu—per a seguir sos cants de lloança al Totpoderós, produint grandios efecte sota les voltes, per lo resolt que estan mitjantsant enginyoses disposicions per als efectes acústics, l'intervenció del poble en els càntics religiosos.

..

Si el programa de les basiliques no ha variat, sí han variat en tot temps i llocs son els mitjans de portar a cap aquest programa. En aquest Temple de la Sagrada Família s'empleen en la seva execució, després de degudament pensats, els medis qu'en virtut dels progressos moderns tenim a mà per a la perfecció constructiva de l'obra.

En general l'Historia de l'Arquitectura és la dels grans progressos tècnics que donen estructures noves: d'una caverna a un edifici edintallat, d'aquest a un d'abovedat concrecional, després a un abodet articulat..., aquest és el camí de l'Historia de l'arquitectura en ses fites principals.

El tenir que cobrir aquest temple de grans dimensions amb petits carreus, implica l'ús d'una estructura articulada; però quins progressos més grans de tècnica se podrán contemplar en ell! ja no serà precis l'ús d'aquets mitjans auxiliars que s'anomenàren arc-votans i contraforts, per a sostenir les voltes, sino que elles soles són disposades de manera qu'evitin tota disgregació d'esforços; al contrari, se produirà la més gran concentració d'aquestos.

Aixó dona per resultat: que aixís com en els temples mig-egals la estructura passa al exterior i sos mitjans auxiliars están exposats a totes les inclemències de les que tant ne pateix la estructura, en el Temple de la Sagrada Família se ha resolt la manera de que prescindint de l'arc-votant i el contrafort, la seva estructura sigui més permanent i per tant més armonitzada amb la invariabilitat de l'Església Catòlica en el transcurs dels segles i amb la permanència del programa que resol la basílica. Sens cap dubte el temple expiatori de la Sagrada Família serà senyalat en l'avenir com la nostra fita, la catalana, —per sa importància en relació al temps i al espai— en el camí gloriós de l'Historia de l'Arquitectura, marcant el pas entre la estructura avo-vedada articulada disgregativa a la estructura avo-vedada articulada concentrativa.

..

Les formes originades per a aquestes conveniències de programa i d'estructura donen gran llibertat abans de definir-se, lo que sembla ser a propòsit, per a treure'n un més gran profit artístic. En Gaudí ha demostrat al precisar aquestes formes, que com a gran coneixedor de la litúrgia i descobridor de tècniques inapreciables, és un artista de la categoria dels grans genis.

La precisió d'aquestes formes s'ha fet donant-les-hi un adequat simbolisme que les relaciona perfectament entre sí. No explicarem aquí el simbolisme de l'obra fixant-nos sols amb el fet de precisar ell artísticament les formes propies de la estructura i de les necessitats del temple. En Gaudí pel coneixement que té dels llibres sants, ha teixit dins unes armonioses relacions i amb claretat els simbolismes més difícils en ells exposats.

JOSEP DANES I TORRAS.

El simbolisme cristià que parla en el temple de la Sagrada Família.

Invitat pels amics de VIDA OLOTINA a parlar del temple expiatori de la Sagrada Família, pen-

sava preparar degudament un article, considerant que reclamava aquesta cura la exquisitesa de la publicació i el saber que el temple porta vida olotina, ja que havia llegit al recullir materials per a fer una resenya històrica que abans de posar-se la primera pedra del monumental temple hi havien hagut donatius d'Olot per a comprar el solar i que fins joies havien estades enviades a dit objecte. Perxó esperava alleugerir-me de feina per a poder dedicar-me detingudament a escriure per vosaltres.

Pró contra mos desitjos me trovo en el cas de desentrotllar un tema precipitadament i amb temps comptat, com en un exercici de oposicions.

L'article companyó del meu parla de la part tècnica de la obra, i aixó sembla m'aconsella parlar del simbolisme.

Amb el present nombre se reparteix una allocució de vostre Bisbe electe de Girona, mon respectable amic Dr. Mas, i veureu la representació gràfica del conjunt del Temple.

Es un temple molt alt, en els nostres dies en que's fan tants de temples petits. El cimbori principal tindrà 170 metres (el monument a Colón no puja més de 60) i tot respón an aquesta altura. Direm les mides dels altres elements principals: cimboris que 'l rodegen, 122; llinterna de l'absis, 120; campanars, de 90 a 115 metres.

El conjunt del temple té 20,294 metres² i podrán congrega-s'hi més de 15.000 persones.

¿Cóm és que el temple és tant alt, diu la gent? ¿quina necessitat hi ha de fer una obra tant enlairada?—No és res de nou, és lo que ha estat sempre. Fixeu's-hi i observareu com a les ciutats, com als poblets la casa més alta és la del Senyor. Consideri's quina proporció guarda la iglesia de pagés amb les cases que la volten; consideri's l'alsada de Sant Esteve, el Tura, imaginant les cases de la época en que van ser fetes les iglesies; vegi's les nostres catedrals i entre elles la de Barcelona i les cases de son temps. La catedral és molt alta i les cases de son temps solzament tenien dos pisos. La casa-palau dels comtes-reis era de tetes la més alta. La alsada de la casa ha indicat sempre jerarquia; i sobre les cases més altes destacava la casa de Deu. Barcelona ara apenas té cases de dos pisos; les té de cinc o més i les cases noves de l'Aixamplis poden ser el dia de demà molt més altes. La gran ciutat de Nova York ne té de 32 pisos. ¿No correspon, doncs, a la nova Catedral, el temple expiatori de la generació nostra, la mateixa proporció que tenia amb les cases de llavors la catedral dels segles migevals? ¿No continua la tradició de la Iglesia? ¿No s'ha de posar el paral·lamps damunt de les edificacions més altes que

els homes s'han construït per al seu hostatge?

El paral·lamps que s'aixecarà a 170 metres serà la Creu, creu cardinal, que tindrà quatre brassos per a que de tot arreu se vegi la figura de la creu; creu feta de vidres d'esmalt blanc per a que de dia reflecti amb els raigs del sol; creu lluminosa per la electricitat, perquè a la nit resplandeixi el símbol de redempció en les tenebres.

Es raó, doncs, que siga tant alta, per a que la ciutat d'ara, la ciutat que creix, la ciutat del avenir, visca dessota els brassos de la creu.

La creu serà sempre lluminosa; representa l'Evangeli. Acompanyen al cimbori més alt quatre que arriben a 122 metres i representen els quatre evangelistes.

Cap avall se escorren llagardaixos, serpents, galàpats descomunals: són els esperits infernals que fugen de la creu, els monstres de les tenebres als quals la llum de lo alt esquiva. A n'el absis se hi veuen alguns d'aquestos reptils fets en pessets de pedra, que pesen de 800 a 2,500 kilos.

I siguent el temple tant alt, omplena tot un solar de l'Aixamplis, tot l'actual tancat on ademés de la obra hi hà tallers, escoles i jardins. Ha de ser aixís. Se tracta d'un temple que clami misericòrdia, d'un temple per a expiar els pecats de les multituds, un temple per un poble, per molts pobles, puig an ell arribarán gent de moltes parts de la nostra terra, de moltes parts de la Espanya, del molts indrets del món. La situació del temple ho aconsella.

No és fet el temple per a Barcelona, aixís com no l'ha solzament Barcelona. I l'esser a Barcelona, li dona més caràcter de universalitat. Barcelona vé a ser el cap i casal de Catalunya; perxó s'en diu de la Sagrada Família el temple de la idealitat catalana, i Barcelona com a port de mar és ciutat overta a tot el món, la ciutat cosmopolita, on se recull lo bó i millor, empró també on va a parar lo més dolent de les altres nacions.

Barcelona és el gran port del Mediterrani (Mediterrani, al mig de la terra) el mar que está entre terres, el mar més encantador, el mar de les civilitzacions i de les influències científiques. Estem els països mediterranis a la millor latitut; tenim la llum mixta de 45 graus que no és escaça com als països septentrionals ni enlluerna com als tropicals. Aixó fa que els meridionals i especialment els catalans tinguem molt despert el sentit de la plasticitat. Perxó el temple de la Sagrada Família és un monument a la llum, puig sense llum no hi ha color, ni escultura, ni arquitectura. De com en Gaudí ha sapigut fer del temple de la Sagrada Família una obra mestre en aquestos respectes, poden parlar-ne

els artistes i els tècnics de la arquitectura millor que jo.

Pró si me permetré fer observar que al temple de la Sagrada Família quasi no hi han parets; tot són finestrals per a que hi passi la llum, pró tamisada, a través de la cristalleria, i que tampoc s'hi veuen contraforts, perquè la arquitectura está despullada de tot lo que no siga veritat.

La planta del temple, del gran temple, té la forma de la creu, tinguent 95 metres de llarg i 60 de travesser. L'extremitat dels brassos laterals donen lloc als portals del Naixement i de la Passió; del Naixement a Llevant policromant-se amb colors d'aurora i tinguent la escultura formes florides; de la Passió, a ponent, capvespre de la vida, on tota la importància la preu, no la ornamentació sinó les figures. L'absis, que enrotlla l'altar acusa a l'exterior la tristesa amb formes sòbries i cantelludes.

A migdia, hi hà la porta principal, la del Judici i de la Gloria, amb una porxada de 50 metres, a la que s'hi arriba per una gran escalinata, per dessota la qual passa la via pública.

A cada fatxada hi corresponen quatre campanars; total dotze, dedicats als Sants Apòstols, i és que els campanars representen precisament a aquestos predicadors del Evangeli. La configuració la determinen les campanes, de formes tubular al portal del Naixement, la major de les quals tindrà 20 metres de llargada formant totes elles set octaves completes amb tons i semitons i funcionant per percussió com un piano; i les trompetes funcionaràn per vibració al portal de la Passió, com les d'una orga. A la fatxada principal les campanes amb diverses intensitats donarán per percussió les notes típiques de *mi, sol, do*, funcionant tota la combinació per mà d'un organista pulsant les corresponents tecles.

Aixís cridarà el temple al poble, aixís la Sagrada Família invitarà a la oració les famílies des de ses llars.

Pró no és aixó sol, no sols cridarà el temple amb sa veu, sinó que mostrarà també al defora les veritats de la nostra religió. Les virtuts que'ns porten al coneixement de Deu se'n diuen les virtuts teològals: la fè, la esperança i la caritat, i la fè, la esperança i la caritat, tal com les practicaba la Sagrada Família, parlarán per la pintura i per la escultura.

Aixís és el temple de la Sagrada Família: és molt gran per reunir-hi les multituds.

Un claustre enrotllant-lo preservarà als fidels de tot soroll exterior; pró mentres aplegarà en sant recolliment als creients, predicarà constantment al defora, al carrer, als vianants, als distrets, de dia i de nit.

I aquest temple, aquest admirable temple,

aquesta obra d'un geni inspirat per Deu no pot continuar-se per falta de recursos. Tants diners com se gasten en diversions i vanitats, i la casa de Deu, el temple d'expiació de Catalunya ha caigut en déficit.

Quan els aimants de la Sagrada Família truquen a les portes dels veïns, com la Sagrada Família havia trucat a les de Betlem, explicant la necessitat de les obres del gran temple, molts responen que no'n volen saber res i que 'ls temps són desfavorables, sense reparar que la justícia de Deu té el bras aixecat damunt de nosaltres i de qualsevol medi se pot valdre per fer desaparèixer els nostres cabals, la nostra salut, la nostra vida.

Ha comensat la devoció de anar al temple expiatori de la Sagrada Família a pregar per la pau. Es una bona orientació l'anar a pregar per la pau al temple que té un monument a la pau amb la portalada del Naixement de Crist; però jo crec que hem de fer quelcom més per a merèixer-la: contribuir tots a fer un sacrifici, enlairant per medi de la caritat del nostre poble la Casa que aquí en la terra se dedica, en la nostra patria, a la Sagrada Família i que indiferentment tantes famílies cristianes per semblà'ls una cosa massa gran, no obstant veurer realitzar-la, han deixat abandonada.

J. MARTI MATLLEU.

Carta de don

Miquel de Unamuno

Sr. D. Carlos Badía y Malagrida.

La nota de usted, señor mío, sobre mi novela—ó nivola—*Niebla*, aparecida en el número del 18 de este de VIDA OLOTINA, es lo primero que veo publicado sobre mi último libro. Y es curioso y para mí de gran enseñanza que sea en una modesta Revista quincenal de una pequeña ciudad catalana donde primero se hable de esa obra mía sobre la que la prensa de Madrid nada ha dicho aún, ni tengo esperanza que diga. Nadie podrá decir que yo he adulado á Cataluña ó á los catalanes; antes por el contrario creo ser de los que más récias cosas les han dicho. Però les he rendido siempre el, á mi juicio, supremo homenaje, que es el de no hablar de ellos ni de sus cosas sin antes entérarme. Me he creído en el deber de estudiar su lengua, su literatura, su historia, sus aspiraciones, aún que sea para alguna vez combatir las. Pero como se combate lo que se estudia, con cuidado y cariño.

Y en cambio he visto que me han correspon-

dido en la misma moneda. Hasta cuando ahí, en Cataluña, se han combatido afirmaciones mías, ha sido conociéndolas bien. Y todo ello me corrobora en mi convicción de que entre Cataluña y esta Castilla en que hace más de 20 años vivo, no hay sino que no quieren conocerse. Si se estudiaran y conocieran hasta en lo que disienten, disientirían de otro modo.

No he de entrar en el fondo de su nota sobre mi *novola*. No debo hacerlo. Creo no se le habrá escapado todo lo que de doloroso y trágico hay en el fondo de esa bufonada. Es en gran parte el ambiente. Estamos hoy en España rodeados de pobres hombres-sombras, nivelescos, que ni saben si viven ó si son hombres de ficción ó de realidad. Aquello de «la vida es sueño» resulta una tremenda verdad. Y lo peor es que para muchos ese sueño no es un soñar—un *rêve*—si no un dormir—*sommeil*—. Es algo agorero y muy indicativo que el castellano no distingue, en el sustantivo, entre el soñar y el dormir, como el francés ó como el catalán que tiene *somni* y *son*.

Al ver en esa misma revista la firma de un Vayreda, he recordado á un Mariano Vayreda, de quién conozco *La Punyalada*, *Sanch Nova* y *Recorts de la darrera carlinada*. Empezó á interesarme por esta última obra que leí luego de haber escrito yo una novela, cuyo fondo es la última guerra civil carlista de que siendo mozo fui en mi tierra testigo.

Le saluda á usted y los saluda á sus compañeros con toda simpatía,

Miguel de Unamuno.

Salamanca, 26-IV-15.

Crónica dels

Amics d'Europa

El programa-mínim de La Haya

Com els Amics saben, una reunió fou tinguda a un lloc d'Europa, que era La Haya, la setmana després de Pasqua, els dies 7, 8 i 9 d'abril.—Els acords d'aquesta sessió es fixaren en un escrit que ha circulat aquests darrers dies entre els membres presents i adherents a la mateixa.—Es convingué en mantenir secrets els seus termes fins el dia 27 d'abril. Mentrestant, oïda l'opinió de tots, es fixaven amb més precisió aquells termes i l'expressió n'era afinada.

Hem arribat al 27 d'abril. Som, doncs, ja autoritzats a fer públics els termes de la programa de La Haya.—Per als Amics d'Europa, per als catalans catalanistes, la publicació d'aquestes «desiderata» és un motiu de joia profunda. Sen-

tim que en ell la consciència de Europa fa seves precisament aquelles coses en que es xifra el nostre ideal.

El programa va precedir d'un Manifest. En ell, després d'enunciar les causes que han produït l'actual catàstrofe: —falta de respecte a la llibertat de les nacionalitats (citada en primer lloc); provocacions i violències de la premsa sense consciència; política de monopoli de mercats i dominis; atràs del dret internacional; augment d'armaments; sistema de política europea inspirada en l'idea d'equilibri; tractats secrets i obscuritats diplomàtiques—s'expressa rodonament el propòsit de donar-hi terme.— A aquest efecte es presenta la llista de «desiderata»; les quals haurán d'ésser realitzades, en part per tractats internacionals, en part per solucions nacionals a promulgar dins cada Estat. Però, afegeix el Manifest, lo que importa al mateix temps és que una transformació sigui portada als dominis mateixos del esperit.

I així el nostre Manifest invita a que s'uneixin amb nosaltres «els caps intel·lectuals i polítics de la humanitat, la missió dels quals és prevenir nous atentats contra la nostra civilització comú; els homes del treball pacífic; els qui concentren son esforç en organitzacions internacionals i que deuen voler protegir llurs creacions contra destruccions insensates; les dones, en el poder creixent de les quals reconeixem una esperança nova per la pau; les masses, que no voldrán ésser conduïdes un cop més al sacrifici i a la mort.—Tots deuen cooperar, car tots són solidaris.»

Heusaquí ara el text del nostre

Programa-minimum

1

No hi haurá ni aneixió ni transferència de territoris contraries als vots de la seva població i el consentiment d'aquesta serà obtingut, si és possible, per plebiscit o altrement.

Els Estats haurán de garantir a les nacionalitats compreses en el llur territori, la igualtat civil, la llibertat religiosa i el lliure ús de la llengua propia.

2

Els Estats s'entendrán per introduir en llurs colònies, protectorats o esferes d'influència la llibertat comercial, o, al menys, la igualtat de tracte per totes les nacions.

3

L'obra de les Conferències de la Pau, tendint a l'organització pacífica de la Societat de nacions, serà desenrotllada.

La Conferència de la Pau serà dotada d'una organització permanent i tindrà sessions periòdiques.

Els Estats s'entendrán per sotmetre totes llurs diferències a l'acord pacífic. A aquest objecte, al costat del Tribunal d'Arbitratge de La Haya se-

rán creats: a) Un Tribunal permanent de Justícia internacional.— b) Un Concell d'Enquesta i Conciliació.—Els Estats s'obligarán a pendre, de mutual acord, mesures diplomàtiques, econòmiques i militars, en el cas en que un Estat obrés militarment, en lloc de sotmetre el litigi a una decisió judicial o de recórrer a la mediació del Concell d'Enquesta o de Conciliació.

4

Els Estats convindrán en reduir llurs contingents armats. Per facilitar la reducció dels armaments navals, el dret de captura serà abolit i la llibertat dels mars assegurada.

5

La política estrangera serà sotmesa a un efectiu control dels parlaments.

Els tractats secrets serán nuls de ple dret.

Els periòdics adictes a la causa de l'unitat moral europea, així com els qui s'interessin per aquest moviment d'esperits són invitats a reproduir aquest programa i a dirigir un exemplar del número, on la reproducció hagi tingut lloc, a D. Eudalt Durán, Ateneu Barcelonés.

Els nostres amics catalanistes d'Espanya i de França trobarán evidentment un gran interès en pendre'l en compte.

XENIUS.

(De *La Veu de Catalunya*.)

Informació Catalana

Organitzada per l'Institut de Ciències i el Concell d'Investigació Pedagògic, tenen lloc a Barcelona, en aquest semestre de Primavera una serie de petits «Cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi», d'alt tecnicisme i destinats a curts auditoris ja preparats en els quals son comunicades, per professors competents, novitats científiques d'importància o resultats d'investigacions originals.

Dos dels professors són forasters, realitzant aquesta obra en funció d'intercanvi. En altres d'aquets cursos, a càrrec d'antics pensionats d'estudis al estranger, es repeteix l'ensenyament d'eminents mestres contemporanis o resultats d'investigacions personals.

El programa és com segueix:

Primera Serie.—Filosofia, Psicologia, Pedagogia.

«La sistematització filosòfica de la Pedagogia».

Cinc lliçons per D. Eugeni d'Ors, membre de l'Institut.

«La Psicologia dels Sentits dins el Mètode Montessori». Tres lliçons, per donya Agna Macheroni, professora de les Escoles Montessori a Roma.

«L'ensenyança elemental de l'estructura i de l'activitat socials». Dugues lliçons per don Eladi Homs, secretari del Concell d'Investigació Pedagògica.

Segona Serie.—Ciències físico-matemàtiques.

«Anàlisi de la noció de discontinuïtat en les teories de la matèria i de la radiació». Tres lliçons per don Esteve Terradas, membre de l'Institut.

«Representació conforme i unificació de funcions analítiques». Cinc lliçons per D. Juli Rey Pastor, catedràtic a la Facultat de Ciències de Madrid.

Tercera Serie.—Ciències biològiques.

«El mecanisme en Biologia i el fet biològic pur (introducció a les pràctiques de Físico-Química i de Química Biològica)». Quatre lliçons per D. August Pí i Suñer, membre de l'Institut.

«Pràctiques de Química Biològica». Vuit lliçons per D. Manuel Dalmau, antic alumne del professor Abderhalden a l'Universitat de Halle a. S.

«Pràctiques de Mesures Físico-Químiques». Dotze lliçons per D. J. M. Bellido catedràtic de la Facultat de Medicina de Saragoça, i D. Pau Agustí, intern al Laboratori de Fisiologia de Barcelona.

«Técnica de la Vivisecció». Deu lliçons per don Leandre Cervera, assistent al Laboratori de Fisiologia a la Facultat de Medicina de Barcelona.

—Segueixent a la Lliga Regionalista de Barcelona les Conferències sobre «El Pensament Català i el ConflictE Econòmic». El Marqués de Camps, diputat a Corts per Barcelona donà la sexta tractant de «Política Agrària» i el diputat a Corts per Castellersol don Francesc Cambó, disertà, en la séptima, sobre la «Banca Catalana».

—Els periòdics de tots els indrets de Catalunya se fan ressó de l'interés despertat al anunci del primer Emprèstit de la Mancomunitat. Tots ells coincideixen en augurar-li un èxit esplendorós, a pesar de les desfavorables circumstàncies econòmiques actuals com pot despenders de l'activitat de la banca de nostra terra.

Informació Olotina

CORPORATIVA

La junta directiva de la «Lliga de educació familiar» ens fá sapiguer que avui diumenge a dos quarts de cinc de la tarda, el Rvnt. P. Jaume Catalá, que durant cinc anys ha dirigit la casa d'estudis de les Escoles Píes de Lovaina, donará una conferència pública sobre «la educació del noi a la família».

L'acte tindrà lloc al saló-teatre del col·legi d'escolapis de nostra ciutat, i no a la casa del ajuntament com altres vegades.

No dubtem de que la assistència serà nombrosa sense distinció de classes com aixís ho fa esperar la personalitat ben coneguda del P. Catalá i lo interessant del tema. Ell es recomana a les mares de fami-

lia, ja que elles son les que han de pendre la part més grossa en l'educació de llurs fills.

Mitja hora avans, o siguin a les quatre, se reuniran en el mateix saló els inscrits a la «Lliga d'educació» per a renovar els càrrecs de la junta Directiva.

El President de la Lliga ens prega que fem constar que aquesta notícia serveix d'invitació.

—Avui en l'auto de Banyoles vindrán una trentena de socis del Circol de Catòlics d'aquella vila per a passar el dia a n'aquesta població. Aprofitarán el vespre per a donar una sessió líric-dramàtica en el Centre Catòlic, la secció d'homes i de nenes.

—D. Joaquim de Solá-Morales ens participa en atenta comunicació que ha prés possessió del càrrec de Diputat provincial i s'ens ofereix per tot lo que sigui de interés moral i material. Estimem la finesa.

—Hem rebut de la Junta «La Caritat» la *Memoria* en la que 's dona compte de la gestió de dita Junta durant els cinc primers mesos de son funcionament o sigui de primer d'Agost a 31 de Desembre de 1914.

Se tracta d'un treball molt notable que honra extraordinariament a qui l'ha escrit i a qui l'editat i posa en evidència la transcendència de la gran obra que porta a cap «La Caritat». En properes edicions ens ocuparem de dita *Memoria* amb el carinyo i la extensió que 's mereix.

—A la funció celebrada al «Centro Obrero» a benefici de «La Caritat»,—de la que donem compte en la secció corresponent—hi assistí el senyor Alcalde i una representació de la citada Junta corresponent a l'amable invitació que'ls hi havien dirigit els senyors Serra i Batlles president i secretari del «Centro Obrero».

Sabem lo satisfets que els visitants quedáren de les atencions de que fóren objecte, principalment per part dels esmentats senyors Serra i Batlles que els feren exquisidament els honors de la casa.

—El dia 2 del corrent se reuní la Junta Municipal de Protecció a la Infància i Repressió de la Mendicitat amb l'objecte de enterar-se de la *Memoria* publicada per la Junta «La Caritat». Fou llegida aquella per son autor senyor Fontfreda i fou ademés presentada per el senyor Aumallé, tesorero-administrador de la Junta, la collecció de llibres de comptabilitat quin exámen meresqué de la Junta unánims i entusiastes elogis.

—El dia 2 del present la «Lliga Regionalista» feu tocar sardanes en la plassa d'Alfons XII amb motiu de la festa de Sant Jordi patró de Catalunya. Dites sardanes havien sigut aplassades per causa de la pluja.

—En l'última sessió celebrada per l'Ajuntament de Barcelona el regidor senyor Matons defensà una moció encaminada que fós realitzat l'acord d'aquella corporació de tributar un homenatge a nostre memorable compatrici D. Joaquim Vayreda, a quin objecte s'havia votat un crèdit de 5000 pessetes.

DE BELLES ARTS

La irregularitat soferta per aquesta secció en els dos darrers números ens impedí donar compte del nou triomf obtingut per nostre estimadíssim company el jove alumne de l'Escola d'Arquitectura en Josep Danés i Torras.

En un concurs obert per al Centre Excursionista de Catalunya obtingué nostre amic el primer premi per un notabilíssim treball del que n'és autor en Josep Danés en col·laboració amb son company de estudis senyor F. Folguera.

Dit treball se titula: Arquitectura popular. Secció septentrional de la comarca d'Olot. Notes referents a les masíes de les valls de Bianya, Castellar de la Montanya i Vall del Bac.

Conté: dos mapes, sis plànols, setze dibuixos i quaranta dos fotografies.

Index: I. Proemi.—Notes geogràfiques.—Historia de les valls.—Construccions antigues: Iglésies, Camins, Torres.

II. Les masíes actuals.—La seva historia general: Influències; propietaris que les aixecaren; medis econòmics i treballadors; present d'aquestes masíes.—Estructura general i classificació: Tipo I, masíes al solei; Tipo II, masíes al bac; Tipo III, masíes al plà; altres tipos: hostals, molíns, etc.—Les teulades.—Aspecte utilitari de la composició; aspectes extern i intern; les galeríes; els mobles; les costúms relacionades amb les cases.—Análisi estructural: materials i formes, composició de foçanes.

III. Conclusió.—Art popular; epílec.

Aquest treball se publicarà probablement en el Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya i per sa molta extensió no'l podem reproduir íntegre com seria nostre desig, pró tenim demanat al company Danés que 'ns extracti la part que fa referencia als propietaris i que creiem d'excel·lent interès, per el general descuit que regna en la materia.

Nostra mes coral felicitació al estimat company que tant sab aprofitar el temps, amb exemplar constancia i continuïtat, en el curs de sos estudis.

D'ESPECTACLES

El diumenge dia 2 del present tingué lloc al «Centro Obrero» una funció teatral a benefici del jove aficionat en Pere Figueras, representant-se *Amor de Madre* i *Un cop de teles*.

En la propia Societat se celebrá el dijous dia 13

del corrent, una funció a benefici de «La Caritat» posant-se en escena *Muralla de Ferro* i *Sirena*.

Per avui s'anuncia la representació de *La Ratlla Dreta* i *Remei*.

—En l'«Ateneo Obrero» han tingut lloc animats balls en els que s'han obsequiat a les senyoretas amb bonics regals.

El diumenge pròxim celebrarà dita Societat la festa dels pescadors de canya distribuint-se varis premis. Amb dit motiu hi haurá també concert a la tarda i ball al vespre.

—El «Centro Fontanella» ha celebrat amb molta animació lluits balls.

—En el «Centro Católic» han tingut lloc amb extraordinaria concurrència les acostumades sessions cinematogràfiques, en les que s'han exhibit escullides pel·lícules.

—En el Teatre «Ideal Park» s'ha donat per acabada la temporada teatral a càrrec de la companyia cómico-dramática de D. Enric Guitart.

En la funció de despedida se representá la bonica comedia dels germans Quintero *Doña Clarines* que obtingué una representació ben estimable.

El públic no ha correspost als desitjos de la Empresa ni a la bona voluntat dels actors, car ha sigut molt escassa la concurrència a la finida temporada, essent de lamentar que siguin preferits per el públic espectacles evidentment inferiors al teatral.

El dijous passat se reanudaren en dit Teatre les funcions de cine i varietats, amb escullides cintes i el debut de *Blanca Azucena*, que executá un triat repertori de cants i balls amb elegancia i extensa varietat.

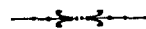

Ayuntamiento Constitucional

de la Muy Leal Ciudad de Olot

Aprobado por este Ayuntamiento el proyecto de presupuesto extraordinario y como parte integrante del mismo el de contrato de préstamo entre el Ayuntamiento y la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros, así como los demás extremos con ellos relacionados, todo, con el fin de unificar la deuda municipal y cubrir otras atenciones, quedan expuestos al público en la Secretaría de la propia Corporación por el término de quince días á los efectos correspondientes, en conformidad a lo dispuesto por el artículo 145 de la vigente Ley municipal.

Olot, 1.º de Mayo de 1915.—El Alcalde Presidente, *E. Barnadas*.

Estat comparatiu de Climatologia d'Olot en la segona quinzena d'Abril dels anys 1914 i 1915

1914 dies	Pressió atmosférica		Temperatura a laombra		Aigua caiguda	OBSERVACIONS	1915 dies	Pressió atmosférica		Temperatura a laombra		Aigua caiguda	OBSERVACIONS
	9 m.	9 n.	minima	maxima				9 m.	9 n.	minima	maxima		
1	729	729	6	20			1	731	730	4	19	0·1	
2	730	730	8	22		pluja-tempesta	2	730	729	6	21		
3	733	734	9	20	11·1	» tronada	3	729	729	7	24		roineig-tronada
4	735	734	11	22	5·8	» roineig	4	729	729	8	16	0·3	»
5	732	731	13	19	0·1	pluja tronada	5	728	728	12	25	0·7	» pluja
6	730	729	9	20	28·3	» roineig	6	729	729	11	22		»
7	728	728	8	19	0·0	»	7	729	729	13	16	6·2	pluja-llavant
8	727	725	10	20	0·9	» pluja	8	728	728	9	14	12·4	»
9	725	725	9	12	23·8	»	9	727	727	11	13	46·7	» pluja
10	729	730	4	17	13·4		10	726	726	10	18	47·7	pluja-tempesta
11	731	730	4	18		seré	11	725	725	11	20	1·4	»
12	730	730	6	18			12	725	726	9	20	1·9	» pluja
13	731	731	8	17		pluja	13	726	727	10	21	6·4	
14	731	730	7	19	3·4		14	728	731	10	23	2·5	seré
15	730	729	10	20			15	731	731	10	25		

Farmacia i Drogueria

JOAN CARDELUS I FILLS

Agents exclusius per a Olot dels tan recomenats productes de la

Perfumeria Gadalus

i de la

Crema Bella Aurora

i per a la provincia del insuperable

Champagne George Montagne

Tarifa d'anuncis en la coberta de
Vida Olotina Administració: Clivillers, núm. 16

Anuncis

Una plana, 8 pessetes.—Mitja plana, 3 pessetes.—Un quart de plana, 3 pessetes.—

Un octau de plana, 1·75 pessetes.—Un setzau de plana, 1 pesseta.

Esqueles mortuories

Plana entera, 10 pessetes.—Mitja plana 6 pessetes.

Encaxos a 5 pessetes

Descomptes

Per 6 insercions, el 10 %.—Per 12, el 25 %.—Per 24, el 30 %.

SERVEIS DE TRANSPORT DE VIATGERS I DE COMUNICACIONS

Ferrocarril d'Olot a Girona

OLOT. Sortides. 2:32 5:18 11:42 14:38 17:39 (*)
 Arribades. 8:41 12:08 18:27 20:43

(*) Dimenjes i dies festius: Dilluns, fins Amer.

Serveis de Carruatges i Tartanes Serveis d'Autos

Per S. Joan las Abadesas. S.	1:00 9:30	4:00 15:00
De " " " " A.	13:30 22:00	13:00 22:00
Per Figueras. . . . . S.	4:00 14:00	6:30
De " " " " A.	11:30 19:00	5:30
Per Banyolas. . . . . S.	2:15	7:00 15:00
De " " " " A.	17:45	14:45 21:00

CORREUS

Sortides. 4:45 11:15 12:30(*) 17:10(*) 21:00(*) 21:45
 Arribades. 12:15 12:30(*) 17:15 18:30(*) 21:00

CERTIFICATS. Dies de treball, de 9:30 a 11:00-de 17:30 a 19:00
 festius. de 9:30 a 11:00

(*) A peatons i interior. (*) A interior. (*) Dels estanes. (*) De Sts. Pau. (*) De Camprodon.

TELÉGRAFOS

(VALLS-TOUS) de 7 a 21, diari.

TELÉFONS

INTERURBÀ: (Bellaire, 6). De 8 a 21
 COMARCAL: (Lorenzana) Servei permanent.

ELIXIR BURQUET

Reconstituent de primer ordre. Recomanat per els metges mes eminents, contra la **anèmia**, **emfalisme**, **escrófulas**, **debilitat general**, **agotament nerviós**, (**neurastenia**), **tuberculosis**, **insuficiencia digestiva**, **atonias**, **convalescencies**, etc., etc.

INJECTABLES HEMATIL BURQUET

Suero ferruginós completament assimilable en injeccions indoloroses. Sorprendents resultats en la **Anèmia**, **Clorosis**, **ermatoris** i **Convalescencies**.

INJECTABLES VITALIN BURQUET

Suero regenerador, tónico i reconstituent.

Es precís en els casos de desnutrició qualsevolga que siga la causa.

Demandar els preparats **BURQUET** en totes les Farmacies.

Diposit en el Laboratori i Oficina de Farmacia de **Anton Bolós i Vayreda**, carrer de Sant Rafael, 28

FARMACIA I LABORATORI

DANÉS

PLASSA ALFÓNS XII TELEFON XXIII

Despatx de receptes preparades amb tot cuidado — Medicaments moderns d'una puresa absoluta — Herbes medicinals — Especifics nacionals i estrangers — Aigues minerals — Injeccions — Sueros — Vacuna — Oxigen pur — Articles de goma — Venes de gassa — Faxes ventrals — Braguers — Perfumeria — Anàlisis — — —

Elixir i polvos dentífics DANÉS

Grands assortits a preus economics

— de —

LLANES, SEDES I COTONS

Biu Orri

St. Esteve, 12

Camiseria, Corbateria i Genres de punt

Celler Olotí

Dasseig de Blay (Tíral), 52
 (Devant del Teatre)

Casa recomanada per a
 : vins de tota confiança :

Olis, sabons i comestibles de
 : : primera qualitat : :